

Verksamhetsförändring Familjecentral

Sammanfattning

I Haninge kommun finns i dagsläget två familjecentraler – en i Jordbro och en i Brandbergen. Dessa omfattar barnhälsovård (BVC), öppen förskola och kuratorsverksamhet. Samverkan styrs av ett avtal tecknat 2016 mellan kommunen, Region Stockholm och Svenska kyrkan. Den 31 januari 2019 beslutade parterna att säga upp samverkansavtalet då barnhälsovården stänger mottagningarna i Jordbro och Brandbergen. Detta för att förstärka Handens BVC som flyttar från Handens närsjukhus till Rudsjöterrassen 1.

Mot bakgrund av detta föreslår förvaltningen att en ny och större familjecentral bestående av BVC, öppen förskola och kuratorsverksamhet etableras på Rudsjöterrassen 1, med planerad start i september 2019. En ny familjecentral i centrala Handen ersätter därmed de två familjecentraler som finns i dagsläget.

I samband med förändringen har förvaltningen sett över ansvaret gällande öppna förskolan och föreslår att ansvaret övergår från socialnämnden till grund- och förskolenämnden. Detta eftersom öppna förskolan styrs av skollagen och är en pedagogisk verksamhet. Planen är att denna verksamhetsförändring ska träda i kraft i september 2019.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse 2019-05-15 – Verksamhetsförändring
Familjecentral

Förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar att två familjecentraler ersätts med en större familjecentral centralt placerad i kommunen.
2. Socialnämnden beslutar att ansvaret för öppna förskolan övergår från socialnämnden till grund- och förskolenämnden.

Siw Lidestål
Förvaltningschef

Åsa Dahlin
Avdelningschef

Bakgrund

En familjecentral bedriver en verksamhet som är hälsofrämjande, generell, tidigt förebyggande och stödjande samt riktar sig till föräldrar och barn. Familjecentralen bör innehålla mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst med inriktning på förebyggande arbete.

Kännetecknande för verksamheten är att huvudmännen, till exempel kommun och landsting, samordnar sina resurser för att möjliggöra en tvärfacklig samverkan. Uppdraget är att utifrån hela familjens livssituation främja en god hälsa hos barn och föräldrar genom att:

- finnas tillgänglig som nära mötesplats
- stärka det sociala nätverket runt barn och föräldrar
- skapa arbetsformer där föräldrar och barn är delaktiga
- erbjuda lättillgängligt stöd
- vara ett kunskaps- och informationscentrum
- utveckla god service¹.

I Haninge kommun finns i dagsläget två familjecentraler – en i Brandbergen och en i Jordbro. Dessa drivs i samverkan mellan kommunen (socialförvaltningen), region Stockholm (barnhälsovården i Stockholm Syd/Nordöst) och Svenska kyrkan. Familjecentralerna i kommunen omfattar

¹ Information inhämtad från Föreningen för familjecentralers främjande (FFFF) i maj 2019.

barnhälsovård (BVC), öppen förskola och kuratorsverksamhet. Verksamheterna är samlokaliserade och bedrivs parallellt men också i samverkan för att utifrån ett hälsofrämjande och förebyggande perspektiv erbjuda föräldrar med barn upp till 6 år en mötesplats med tillgång till ett samlat och lättillgängligt stöd. Samverkan sker även med mödrahälsovården (MVC) som dock inte är samlokaliserad med övriga parter. Antalet besökare till öppna förskolan samt kuratorerna är sammanlagt drygt 300 per månad.

Av det samverkansavtal kring familjecentralerna som tecknades mellan parterna under 2016 framgår att respektive part ansvarar för finansieringen av egna personalkostnader och lokalkostnader. BVC finansierar därmed sina lokaler och BVC-sjuksköterskor och Svenska kyrkan bidrar med totalt en förskollärartjänst. Socialförvaltningen finansierar två heltidsanställda kuratorer, två heltidsanställda förskollärare samt sina lokaler. Kostnaderna uppgår till omkring 3,5 miljoner per år för båda familjecentralerna.

Den 31 januari 2019 beslutade parterna att säga upp samverkansavtalet kring familjecentraler. Beslutet träder i kraft i september 2019. Bakgrunden till detta är att Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) sagt upp avtalen gällande barnavårdscentraler (BVC) i Brandbergen, Jordbro och Vendelsö där dessa mottagningar stängs. I stället kommer Handens BVC att förstärkas och flyttas från Handens

närsjukhus till Rudsjöterrassen 1 plan 8 med planerad inflyttning i september 2019.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kansliet i samråd med avdelningen individ- och familjeomsorg, tillförordnande förskolechef vid utbildningsförvaltningen, Region Stockholm samt Svenska kyrkan.

Förvaltningens synpunkter

Mot bakgrund av att BVC kommer flytta delar av sin verksamhet till centrala Handen är det inte längre möjligt att bedriva familjecentral i Jordbro och Brandbergen. Detta eftersom grunden i en familjecentral är samlokalisering av barnhälsovård med annan kommunal verksamhet så som öppen förskola och socialtjänst. Förvaltningen föreslår därför att en ny och större familjecentral etableras i centrala Handen där BVC, öppen förskola och kuratorsverksamhet samlokaliseras eller ligger nära varandra. Verksamheten föreslås ha samma bemanning som tidigare. Två familjecentraler blir därmed en ny större familjecentral centralt i kommunen. Tanken är också att fler verksamheter inom familjestöd ska samlas i samma lokaler eller i så nära anslutning som möjligt. Bland annat att kommunens föräldramottagning och Haninges barn- och tonårsgrupper ska ha sina verksamheter i samma lokal.

Familjecentraler bedriver ett viktigt tidigt förebyggande arbete till föräldrar med små barn. Att samla stödet från olika

aktörer bedöms främja samverkan mellan parterna och gynna dem verksamheten är till för. Det är svårt att mäta effekter av förebyggande arbete men förslaget ligger i linje med utvecklingen av familjecentraler och familjecentralsliknande verksamheter runt om i landet. Andra samverkansformer, som inte omfattar samlokalisering, bedöms inte ge samma goda förutsättningar för ett tidigt, samlat och samordnat stöd till föräldrar med små barn.

En centralt placerad familjecentral skulle enklare kunna ge service till hela kommunen och öppna förskolan skulle kunna nå fler. Detta skulle kunna ge fördelar för integration då det blir en mötesplats för alla småbarnsfamiljer i kommunen. Samtidigt kräver en central placering nya arbetssätt för att nå utsatta familjer som inte vänder sig till familjecentralen – det vill säga socialtjänstens målgrupp. Ett sådant arbetssätt skulle kunna vara att kuratorerna inriktar sig på de mest utsatta familjerna genom någon form av uppsökande verksamhet. När all personal samlas bedöms det ge större möjligheter att arbeta brett med uppsökande verksamhet.

I samband med uppsägningen av samverkansavtalet har förvaltningen sett över ansvaret gällande öppna förskolan. Förvaltningens föreslår att ansvaret för öppna förskolan (två förskolärartjänster samt lokaler för öppna förskolan) övergår från socialnämnden till grund- och förskolenämnden. Detta mot bakgrund av att öppna förskolan råder under skollagen (2010:800) och erbjuder en pedagogisk verksamhet.

Övergången skulle innebära att det organisatoriskt ligger mer rätt och att det ges större möjligheter till kompetensutveckling för förskollärarna.

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiva till denna verksamhetsförändring med ramjustering. Planen är att denna verksamhetsförändring ska träda i kraft i september 2019. Förslaget ska upp för beslut i grund- och förskolnämndens nämndsammanträde i juni. Nämnderna kommer att i ett separat ärende vid ett senare nämndsammanträde föreslå teknisk budgetjustering av ramarna.

När det gäller kostnader för förslaget med en ny större familjecentral beräknas kostnaderna att öka med 140 000 kronor till 310 000 kronor per år på grund av dyrare lokaler på Rudsjöterrassen 1. Förslaget innebär också omställningskostnader som en engångskostnad på 400 000 kronor till 500 000 kronor (omfattande flyttkostnader, återställningskostnader, brand, lås med mera).

Planen är att verksamhetsförändringen gällande ny familjecentral ska träda i kraft i september. Följande förslag till beslut gäller under förutsättning att grund- och förskolenämnden fattar likalydande beslut på sitt nämndsammanträde i juni.

Förvaltning
Socialförvaltningen

Avdelning/Enhet
Kansliet

Handläggare
Marie Nyström, utvecklingsledare

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2019-05-15

Diarienummer
SN 2019/159

Sida
8 (8)

Expedieras: Akt

För verkställighet: Utbildningsförvaltningen

För kännedom: Avdelningschefer Individ- och familjeomsorg,
handläggare, Svenska kyrkan och Region Stockholm